

Belastingrecht 2 college 13

Dit college wordt verder gegaan op bedrijfsopvolging. De ouder wil dat het kind gaat toetreden tot de onderneming. Zoals vorige week gezien, kan dat door middel van cumulatief preferent aandelenkapitaal. Gewone aandelen kunnen worden opgezet een cumulatief preferent aandelenkapitaal. Financieel mag er niets veranderen. De staatssecretaris zegt dat als er niets verandert, omzetting onder voorwaarden mag. Alle winstreserves moeten verbonden worden aan het cumulatief preferent aandelenkapitaal. De bestaande winstreserves moeten op naam van de ouder worden gesteld en het kind krijgt een recht op toekomstige winstreserves. Dat moet duidelijk blijken uit de bepalingen in de statuten en jaarrekening. Cumulatief preferent aandelenkapitaal betekent dat je een primair dividend krijgt over de nominale waarde van de aandelen. Als de winst in een jaar te weinig is om aan het winstrecht te voldoen, dan moet het volgende jaar een inhaalslag plaatsvinden.

Er zijn twee technieken te onderscheiden bij bedrijfsopvolging. Aanmerkelijk belang → aanmerkelijk belang en holding → holding. Bij aanmerkelijk belang → aanmerkelijk belang vervreemdt de ouder aandelen aan het kind. Het kind heeft geen geld, dus het aankoopbedrag wordt schuldig gebleven. De ouder heeft een vervreemdingsvoordeel behaald. Daar moet in beginsel over worden afgerekend, waardoor een liquiditeitsprobleem ontstaat. Art. 25 lid 9 IW geeft hiervoor wel een regeling voor uitstel van betaling.

Het kind heeft vervolgens een schuld. Over de schuld moet rente betaald worden. De rente kan betaald worden middels een dividenduitkering. Het idee is dat de dividenduitkering gelijk is aan de rente. De dividenduitkering is belast, maar de rente is ook aftrekbaar.

Bij de holding → holdingstructuur werkt anders. De ouder heeft een aanmerkelijk belang in een holding die een onderliggende dochter heeft. De holding van het kind neemt de dochter van de holding van de ouder over. De holding draagt de lening en de rentelasten. Het is de holding die de aandelen in de BV koopt. De holding maakt alleen maar verliezen. In de werkmaatschappij maakt men de echte winst. Tussen de holding en de dochter wordt vervolgens een fiscale eenheid aangegaan. De winsten van de dochter worden weggepoetst door middel van de rentelasten van de moeder. Door de holdingstructuur houdt maar meer geld in kas dan bij de aanmerkelijk belang lening. Dat komt omdat de rente kan worden afgetrokken.

Stel dat van aanmerkelijk belang aandeelhouder een vordering heeft op BV holding gewoon een vordering met rente valt een box drie. Wordt geen rente gevraagd, dan is de terbeschikkingstelling zijn regeling van art. 3.92 een lid 3 IB 2001 van toepassing.

Bedrijfsopvolging in internationale sferen kan leiden tot situaties waarin de rente op leningen niet altijd ten laste van de winst mag worden gebracht. Stel er sprake van een concern bestaande uit verschillende BV's. Binnen de BV wordt een lening verstrekt aan een andere BV. Eigen vermogen wordt binnen het concern omgezet in vreemd vermogen. Daarmee wordt kunstmatig rente geschapen. De ene BV heeft de rentelast, de andere BV ontvangt de rentebaten bij voorkeur in een land met een laag tarief of heeft compensabele verliezen. De rentelast wordt bij voorkeur gedragen in een land met een hoog tarief. Een hoog tarief betekent dat er veel rente in aftrek kan worden gebracht. Bij de ontvangsten in een land met een laag tarief is er nauwelijks sprake van heffing. Art. 10a Vpb bepaalt dat onder voorwaarden een streep door de rentelasten wordt gezet in het land met een hoog tarief.

Het is voorts mogelijk dat binnen een concern eigen vermogen wordt omgezet in vreemd vermogen. Van belang zijn art. 10a lid 1 c Vpb en art. 10a lid 3 Vpb. Binnen een concern wordt een kleindochter verhangen naar een andere dochtervennootschap. Er is sprake van een interne verhangings. Dochter 2 heeft alle aandelen in de kleindochter gekocht van dochter 1. Daarvoor is een lening aangegaan ter financiering. De rentelasten van de lening drukken op het belastbare winst. Dochter 1 heeft verliezen, ontvangt rente en kan deze gebruik om verliezen te verrekenen. Art. 10a lid 1 Vpb ziet op de schuld bij het verbonden lichaam. Art. 10a lid 1 onderdeel c Vpb bepaalt dat de rente niet aftrekbaar is bij een interne verhangings. Volgens art. 10a lid 3 Vpb is tegenbewijs mogelijk. Je moet aan genoemde voorwaarden voldoen. Heeft de interne verhangings in overwegende mate een zakelijke grondslag voor de schuld en overname, dan is renteaftrek wel mogelijk. Betaalt dochter 2 gewoon belasting van 10% of meer over de rente zijn er geen compensabele verliezen, dan is er geen probleem.

Bij geplande overdracht van een van de dochtermaatschappijen kan het gunstig zijn om aparte BV's op te richten voor een pensioen, onroerend goed en voor de werkmaatschappij. Zo kunnen de werkmaatschappijen goedkoper worden gemaakt en aantrekkelijker worden om te kopen.

Een aandelenfusie tussen BVX en BVY begint met een uitreiking van aandelen door BVY. Aandeelhouders van BVX brengen aandelen in bij BVY tegen uitreiking van aandelen BVY. Er is eigenlijk sprake van een aandelenruil. Een ruil is een vervreemding, wat leidt tot aanmerkelijk belang heffing. De waarde in het economisch verkeer verminderd met de verkrijgingsprijs levert een vervreemdingsvoordeel op. Maar dan ontstaat een liquiditeitsprobleem, omdat er geen contanten tegenover staan. In de wet is een aantal artikelen opgenomen die geruisloze doorschuiving mogelijk maken. Daarvoor zijn art. 4.41 en 3.55 IB 2001 van belang.

Bij een aandelenruil kan je soms met vreemde verhoudingen te maken krijgen als naar rato aandelen worden toegekend. Vaak wordt een deel daarom in contanten voldaan, naast het uitgeven van de aandelen. Volgens lid 4a mag dat. Art. 4.41 lid 4 2001 bepaalt dat er een aanmerkelijk belang heffing aan verbonden is. Volgens art. 4.42 IB 2001 wordt de verkrijgingsprijs van aandelen BVX doorgeschoven naar BVY. Het kan zijn dat na fusie de aandeelhouders onder de 5%-grens komen. Op grond van art. 4.11 IB 2001 kan er sprake zijn van een fictief aanmerkelijk belang.

Stel een advocaat heeft twee BV's. Hij past een aandelenfusie toe. BVY is de holding een BVX is de werkmaatschappij. BVX zit vol winstreserves. De winstreserves laat hij in de vorm van dividend naar de holding gaan met de deelnemingsvrijstelling. De fiscus zegt dat er geen sprake is van aandelenfusie waarvoor de wettelijke faciliteiten worden verleend. Als de fusie in overwegende mate is gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing, moet er afgerekend worden. De advocaat zegt dat er wel degelijk zakelijke overwegingen aan verbonden zijn vanwege het risico dat hij loopt. De BVX is de praktijk BV. Hij loopt daarover risico om aansprakelijk gesteld te worden. De winstreserves laat hij daarom naar de holding vloeien om buiten het risico van faillissement te brengen door aansprakelijkheid. Risicospreiding is een zakelijke overwegingen. Dat mocht. Er is geen belastinguitstel beoogd.

Juridische fusie betekent dat het twee à vennootschappen samen gaan en dat er een nieuwe vennootschap wordt opgericht. Juridische splitsing betekent dat een vennootschap overgaat in twee nieuwe ondernemingen. Doorschuifregelingen zijn opgenomen in art. 4.41 en 4.42 IB 2001. De verkrijgingsprijs wordt doorgeschoven. Volgens lid 4 moet over afrekening worden betaald. Een Vpb aspect bij splitsing is opgenomen in art. 14a Vpb. Volgens lid 1 moet afgerekend worden over de fiscale reserves. Volgens lid 2 en 3 kan geruisloos worden doorgeschoven. Men gaat dan verder met de oude boekwaarden.